

โสภิตา สุ่มสังข์ 2557: การศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดการอวดตารในศาสนาฮินดูกับ
พระพุทธศาสนามหายาน ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ปรัชญาและศาสนา) สาขาวิชา
ปรัชญาและศาสนา ภาควิชาปรัชญาและศาสนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรธรรม แสงแก้ว, Ph.D. 359 หน้า

จุดประสงค์ของการทำวิจัยนี้เพื่อศึกษาค้นคว้าแนวคิดอวดตารที่ปรากฏอยู่ในศาสนาฮินดูกับ
พระพุทธศาสนามหายาน โดยเฉพาะความเชื่อที่เกิดขึ้นกับพระนารายณ์และพระอวโลกิตศวรร
โพธิสัตว์ ในลักษณะเชิงเปรียบเทียบในทางความหมายและนิยามคำว่าอวดตาร ความเชื่อเรื่องเทพเจ้า
แนวคิดการอวดตาร ลักษณะการอวดตาร ประเภทการอวดตาร จุดมุ่งหมายการอวดตาร และวิธีการอวดตาร

จากผลการวิจัยทำให้พบว่า การอวดตารคือ แนวคิดที่เกิดขึ้นกับการอวดตารแบ่งออกเป็น
2 ส่วน คือ 1. ส่วนที่เหมือนกัน ในทางความหมายการอวดตารอธิบายได้ว่าเป็นการลงมาของผู้ที่มี
ลักษณะอย่างเทพเจ้ามาสู่โลกมนุษย์ ลักษณะการอวดตารจะมีหลายลักษณะตามความเชื่อในศาสนา
ส่วนประเภทการอวดตารนั้นจะมีทั้งสัตว์ มนุษย์ และครึ่งสัตว์ครึ่งมนุษย์ จุดมุ่งหมายการอวดตารเพื่อ
ช่วยเหลือสรรพสัตว์ให้พ้นจากความทุกข์ และวิธีการอวดตารไม่ปรากฏรายละเอียดอย่างชัดเจนแต่
เป็นการปฏิบัติตามหลักความเชื่อในศาสนา 2. ส่วนที่แตกต่างกัน ศาสนาฮินดูเน้นการอวดตารเกิดขึ้น
เฉพาะเทพเจ้าอย่างเช่นพระนารายณ์ที่จะเสด็จลงมาช่วยเหลือมวลมนุษย์ต่อเมื่อถึงช่วงระยะเวลา
หนึ่งที่เรียกว่ายุคเจริญบน โลกมนุษย์ พระพุทธศาสนามหายานเน้นในส่วนของพระโพธิสัตว์
อย่างเช่นพระอวโลกิตศวรร โพธิสัตว์จะคอยช่วยเหลือมวลมนุษย์อยู่ตลอดเวลาแทบเท่าที่ยังคงมี
มนุษย์ตกอยู่ในความทุกข์ และเป็นไปเพื่อการตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าต่อไปในอนาคต

แนวคิดการอวดตารของทั้งศาสนาฮินดูและพระพุทธศาสนามหายาน เกิดขึ้นจากความ
ต้องการสร้างความน่าเชื่อถือและศรัทธาให้เกิดขึ้นในศาสนา นอกจากนี้มนุษย์ยังต้องการเครื่องยึด
เหนี่ยวจิตใจในเชิงรูปธรรม แนวคิดอวดตารจึงเติมเต็มความต้องการของมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก